

ارزیابی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی از نظر معلمان ورزش مطالعه موردی: شهر کاشان

رضا جعفری هرندی^۱

سید احمد سجادی^۲

حسین کردلو^۳

حسین علی محمدی^۴

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۱/۲۱

تاریخ پذیرش: ۹۶/۰۳/۰۳

چکیده

هدف از انجام این تحقیق، تعیین عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی شهر کاشان بود. روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی می باشد. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی محقق ساخته استفاده شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط متخصصین مورد تأیید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه با آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد. جامعه آماری شامل کلیه معلمان ورزش شهرستان کاشان و نمونه آماری شامل ۷۹ نفر از معلمان ورزش (۴۰ نفر زن و ۳۹ نفر مرد) بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تک نمونه‌ای، تی مستقل و فریدمن استفاده شد ($P \leq 0/05$). نتایج نشان داد از دیدگاه معلمان ورزش، اهداف آموزشی، برنامه آموزشی، محتوای آموزشی، شیوه تدریس، تخصص معلمان ورزش، تجربه معلمان ورزش، بودجه، امکانات، نگرش و ارزشیابی در حد بالاتر از متوسط (زیاد) در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی تأثیرگذار هستند. همچنین یافته‌ها نشان داد عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی به ترتیب اولویت عبارت‌اند از: ۱- امکانات ۲- نگرش ۳- بودجه ۴- تخصص معلمان ورزش ۵- برنامه آموزشی ۶- اهداف آموزشی ۷- تجربه معلمان ورزش ۸- شیوه تدریس ۹- محتوای آموزشی ۱۰- ارزشیابی. مقایسه دیدگاه معلمان ورزش زن و مرد در خصوص عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی به جز در مولفه ارزشیابی تفاوت معنی داری نشان نداد. در ضمن مردان نسبت به زنان تأثیر بیشتری را برای مولفه ارزشیابی ابراز نموده اند.

کلید واژه‌ها: عوامل تأثیرگذار، کیفیت بخشی، درس تربیت بدنی، شهر کاشان.

^۱ - دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران (نویسنده مسئول) rjafarih@gmail.com

^۲ - دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران

^۳ - کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه خوارزمی

^۴ - استادیار گروه علوم ورزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران

مقدمه

بخش اعظم اهداف تعلیم و تربیت از طریق شرکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی و حرکتی قابل تحقق می‌باشد. تربیت بدنی به عنوان یکی از شاخه‌های تعلیم و تربیت نقش مهمی در فرایند رشد جسمانی و روانی فراگیران ایفا می‌نماید. از اینرو به عنوان یکی از دروس اصلی در بسیاری از کشورها بوده و مرتباً برنامه‌های درسی آن مورد بازنگری و اصلاح قرار می‌گیرد (جوادی پور، ۱۳۸۵). از آنجا که تربیت بدنی و ورزش یکی از قوی‌ترین نهادهای تأثیرگذار در فرهنگ جامعه و ملل محسوب می‌شود، می‌توان با گسترش فعالیت‌های تربیت بدنی و ورزش در مدارس، سطح توانایی‌های جسمی، روحی و قوای عقلانی دانش‌آموزان را افزایش و تنش‌های روانی و ناراحتی‌های جسمانی را کاهش داد (شعبانی بهار، عرفانی، بختیار، ۱۳۸۶). تربیت بدنی که بهداشت و تفریحات سالم نیز جزء آن می‌باشد، در پرورش و القای ارزش‌های اجتماعی دانش‌آموزان سهم بزرگی دارد. اگر بازی و ورزش در موقعیت‌های مختلف به عنوان مبنای تربیت اجتماعی و رفتار مطلوب انسانی به کار رود، شاید بتوان گفت بهترین شیوه در بین روش‌های مختلف آموزشگاهی و اثرگذاری تربیتی و ساختن دانش-آموزان و شناسایی ارزش‌های اجتماعی به آنها بوده و پایدارترین و آسان‌ترین اسلوب می‌باشد (علی محمدی، ۱۳۸۵).

درس تربیت بدنی از نظر ضوابط آموزشی تقریباً مشابه دروس دیگر است اما در عمل از نظر ارزش و اهمیت مساوی با سایر دروس نیست. شاید پایین بودن ارزش این رشته به ماهیت عملی بودن آن مربوط باشد زیرا در برنامه‌های آموزشی فعالیت‌های ذهنی برتر از فعالیت‌های جسمانی است (رضوی، ۱۳۹۳).

درس تربیت بدنی و ورزش از شرایط خاصی در بین برنامه‌های آموزشی مدارس برخوردار است. از یک طرف ارتقاء کیفی این درس و دستیابی به اهداف عالی آن به امکانات و تسهیلات ورزشی بستگی دارد؛ و از طرف دیگر، این درس برای پاسخگویی به نیازهای متنوع و متغیر دانش‌آموزان بر اساس اهداف حیطه‌های تربیتی مانند اهداف شناختی، روانی- حرکتی و عاطفی در برنامه درسی قرار گرفته است (رضانی نژاد، ۱۳۸۵). بدون شک بهبود کمی و کیفی درس تربیت بدنی در مدارس و مدیریت مطلوب آن می‌تواند پشتوانه ورزش کشور را غنی‌تر نموده و استحکام بیشتری ببخشد (ذبیحی، ۱۳۸۴).

تربیت بدنی و ورزش جزء لاینفک تعلیم و تربیت و وسیله‌ای برای رسیدن به سلامت روحی نسل جوان است. نباید چنین تصور شود که تربیت بدنی امری بی ارزش و تفریحی است و صرفاً موجبات

سرگرمی و مشغولیت کودکان و جوانان را فراهم می‌سازد؛ برعکس باید آن را جزء مهمی از فعالیت‌های زندگی به شمار آورد. مفاهیمی مانند تندرستی، بهداشت، رشد فردی و اجتماعی و سلامت روحی ارتباط نزدیکی به تربیت بدنی و ورزش دارد (نمازی زاده، سلحشور، ۱۳۹۴).

امروزه دانش تربیت بدنی و علوم ورزشی، در نظام آموزش و پرورش جهان، جایگاهی بس ارزشمند و پر اهمیت یافته است. به طوری که در برنامه و دوره‌های تحصیلی مدارس با فراهم آوردن فرصت‌های لازم برای دانش آموزان، آن‌ها را در زمینه‌های مختلف رشد جسمی، عاطفی، ذهنی و مهارتی یاری می‌دهد (اصل سعیدی پور، ۱۳۷۳).

روند آموزشی برنامه‌های تربیت بدنی معمولاً از طریق فعالیت‌های جمعی و بازی در قالب سرگرمی‌های مختلف به دانش آموزان ارائه می‌گردد. لذا دستیابی به آرمان‌های آموزشی در زمینه تربیت بدنی مدارس یا به عبارتی دیگر رسیدن به اندازه‌های مطلوب در اجراهای گوناگون فعالیت‌های تربیت بدنی و ورزش به برنامه ریزی آموزشی و درسی دقیق و علمی نیاز دارد (اصل سعیدی پور، ۱۳۷۳).

امروزه ثابت شده است که بسیاری از اهداف اساسی تربیتی در ورزش‌ها و بازی‌ها نهفته است و از طریق بازی‌ها و ورزش‌ها به صورت آموزش مستقیم و غیرمستقیم می‌توان به اهداف اساسی تربیتی در بعد جسمانی، عقلانی، اجتماعی و اخلاقی دست یافت (معماری، گلچین و اصغری جعفرآبادی، ۱۳۹۲).

در حال حاضر تربیت بدنی و ورزش یکی از دروس کلیه مقاطع تحصیلی از ابتدایی تا دانشگاه است. درک فوائد غیر قابل انکار آن توسط مسئولین و برنامه ریزان تعلیم و تربیت موجب شده است تا تربیت بدنی و ورزش در برنامه‌های آموزشی گنجانده شود. با عنایت به این که تربیت بدنی و ورزش می‌تواند تأثیر بسزایی در زمینه رشد و شکوفایی انسان در تمام مراحل زندگی به خصوص در دوران کودکی و نوجوانی داشته باشد، ضرورت وجود آن در برنامه درسی مقاطع مختلف تحصیلی آشکار است (لطیفی، ۱۳۷۲).

کیفیت یک نظام آموزشی عبارت است از وضعیت دانش‌آموختگان این نظام از نظر دانش، نگرش و توانایی‌های کسب شده، بطوری که بتوان سطح موجود این قابلیت‌ها، توانایی‌ها و نگرش مکتسب را به نظام آموزش نسبت داد. به عبارت دیگر، یک نظام آموزشی از نظر ارزش افزوده در صورتی

دارای کیفیت است که بتوان گفت صلاحیت‌های علمی، عملی و نگرشی دانش‌آموزان آن بر اثر کسب تجربه در فرایند تحصیل در این نظام حاصل شده است (ذبیحی، ۱۳۸۴).

ارزشیابی به عنوان بخش مهمی از هر برنامه، دارای گستره‌ای وسیع است و نخستین قدم‌ها را در تهیه برنامه و مراحل اجرایی و بازدهی شامل می‌شود. ارزشیابی در فرآیند برنامه‌ریزی درسی یک گام بسیار مهم تلقی می‌شود که معلمان برای پی بردن به اینکه آیا فراگیران به تجربه‌های یادگیری رسیده‌اند یا خیر باید از شیوه‌های مختلف ارزشیابی استفاده نمایند. امروزه ارزشیابی‌های سنتی در تربیت بدنی جای خود را به ایده‌های جدیدتر در ارزشیابی نوین داده است و به معلمان تربیت بدنی برای درک اهمیت ارزشیابی به عنوان بخشی حساس از فرآیند آموزش کمک کرده است.

ارائه برنامه‌های آموزشی مناسب و قابل اندازه‌گیری را می‌توان جزء مهم‌ترین عوامل جهت غنی‌سازی محیط به حساب آورد (محمدی، ۱۳۹۴). لیوینگتون^۱ (۱۹۹۶) معتقد است، اساس مشکلات درس تربیت بدنی در مدرسه‌ها بی‌انگیزگی، بی‌علاقگی و نبود گرایش مثبت به این درس در بین دانش‌آموزان است. او این موضوع را ناشی از به روز نبودن معلمان ورزش و بی‌توجهی آنها به نیازهای جدید مدرسه‌ها و دانش‌آموزان می‌داند. همچنین، یکسان بودن آموزش معلمان مقاطع گوناگون که بر ناکارآمدی آنها می‌افزاید، از دیگر دلایل این موضوع ذکر شده است.

بررسی وضعیت تربیت بدنی در مدارس کشور نیز نشان می‌دهد که این درس از نظر کیفیت و کارایی در وضعیت مناسبی قرار ندارد و تحقیقات زیادی در این زمینه انجام شده است که گواه بر این ادعاست. از جمله این تحقیقات می‌توان به تحقیق اصلانخانی و همکاران (۱۳۸۱) اشاره کرد. اصلانخانی و همکاران (۱۳۸۱) در تحقیقی به این نتیجه دست یافتند که وضعیت کمی و کیفی اجرای درس تربیت بدنی در شهر جاجرم مطلوب نیست که ضعف کیفی درس تربیت بدنی در مدارس می‌تواند نتیجه مجموعه‌ای از عوامل کمبود اساسی در زمینه‌های برنامه‌ریزی، کتاب‌های درسی، امکانات آموزشی و ساعات درس تربیت بدنی در هفته باشد (علی محمدی، ۱۳۸۵).

تحقیقات انجام شده در مورد سطح تخصص معلمان ورزش در سال‌های قبل نیز نشان دهنده کمبود معلم متخصص ورزش در سطح کشور است که از آن جمله می‌توان به تحقیقات ضرابیان (۱۳۸۴) و علی محمدی (۱۳۸۵) اشاره کرد. همچنین مالکی (۱۳۸۱) کمبود امکانات ورزشی را مهم‌ترین مشکل اثرگذار بر کلاس تربیت بدنی می‌داند. از سوی دیگر مکنزی و همکاران (۲۰۰۴) و

¹Livington

تیلور (۲۰۰۷) نیز نشان دادند که وضعیت اجرای درس تربیت بدنی در مدارس با مشکلات زیادی همراه است.

با توجه به آنچه بیان شد، این تحقیق قصد دارد به ارزیابی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی شهر کاشان بپردازد. بدین منظور هدف‌های زیر مورد بررسی قرار گرفته اند.

- ۱- تعیین تأثیرگذاری عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی
- ۲- تعیین اولویت عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی
- ۳- تعیین تفاوت نظرات پاسخ‌گویان نسبت به عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی از نظر جنس

اطلاعات حاصل از این تحقیق می‌تواند به دست‌اندرکاران در پیش‌بینی و تدوین طرح‌های مناسب و برنامه‌ریزی‌های اصولی و مناسب با نیازها و در نهایت ارتقای کیفی درس تربیت بدنی در مدارس کمک کند.

روش شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-پیمایشی بوده که به ارزیابی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی از نظر معلمان ورزش پرداخت. جامعه آماری این تحقیق را کلیه معلمان ورزش مدارس دولتی شهرستان کاشان (جمعاً ۹۹ نفر، ۵۰ نفر زن و ۴۹ نفر مرد) تشکیل می‌دهند. حجم نمونه آماربیر اساس جدول مورگان، کرجسی و کهن^۱ از جامعه آماری مذکور به شیوه طبقه‌ای-تصادفی منظم انتخاب شد و ۷۹ نفر (۴۰ نفر زن و ۳۹ نفر مرد) می‌باشند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسش‌نامه‌ی محقق ساخته بود. در این پرسشنامه عوامل مؤثر بر کیفیت بخشی درس تربیت بدنی در مدارس مورد سنجش قرار گرفت. ابتدا عوامل مؤثر بر کیفیت بخشی درس تربیت بدنی در مدارس پس از مطالعه مبانی نظری تحقیق و پیشینه پژوهش استخراج و در اختیار چند متخصص قرار گرفت و پس از اعمال نظرات اصلاحی آنان، پرسشنامه اولیه تنظیم شد. این پرسشنامه ۶۴ سؤال داشت که در آن ۱۰ عامل مؤثر بر کیفیت بخشی درس تربیت بدنی در مدارس شامل؛ ۱- اهداف آموزشی با ۸ سؤال، ۲- برنامه آموزشی با ۸ سؤال، ۳- محتوای آموزشی با ۴ سؤال، ۴- شیوه تدریس با ۶ سؤال، ۵- ارزشیابی با ۸ سؤال، ۶- تخصص با ۶ سؤال، ۷- تجربه با ۴ سؤال، ۸- بودجه با ۴ سؤال، ۹- امکانات با ۱۰ سؤال، ۱۰- نگرش با ۶ سؤال مورد ارزیابی قرار گرفتند. در ضمن

¹ Morgan, Kerjcie, Cohen

پرسشنامه در طیف پنج درجه ای لیکرت^۱ تدوین شد. پاسخ‌های هر سؤال شامل ۵ گزینه خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد با نمرات ۱ تا ۵ بود. به منظور اطمینان از روایی^۲ صوری و محتوایی، مؤلفه‌ها و گویه‌های استخراجی در اختیار چند نفر متخصص، گذاشته شد و آنان گویه‌ها را به لحاظ درجه تناسب با مؤلفه‌های مرتبط تأیید کردند. همچنین پایایی پرسشنامه مزبور پس از اجرای مقدماتی از طریق آلفای کرونباخ^۳ ۰/۸۷ و پایایی نهایی پرسشنامه ۰/۹۱ و پایایی عوامل موثر بین ۰/۸۳ تا ۰/۹۵ تعیین شد که نشان دهنده پایایی مناسب ابزار است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، در تحلیل توصیفی، پس از ارائه فراوانی پاسخ‌های حاصله با بهره گیری از ارزش‌های عددی اعطاء شده به فراوانی‌ها، میانگین پاسخ‌های حاصل محاسبه شد و از آماره‌های توصیفی مناسب همچون فراوانی، درصد، میانگین و جدول برای توصیف نتایج استفاده شد. اما در تحلیل استنباطی، پس از بررسی توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کلموگوروف-اسمیرنوف، از آزمون‌های آماری مناسب "تی تک نمونه‌ای" و "تی مستقل" و آزمون فریدمن استفاده شد. در ضمن تجزیه و تحلیل داده‌ها به وسیله نرم افزار SPSS.20 انجام شد.

یافته‌های تحقیق

سوال اول پژوهش: به چه میزان هر یک از عوامل در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی تأثیرگذار هستند؟

ابتدا نتایج توصیفی و سپس استنباطی بیان می‌گردد.

¹Likert

²Validity

³Cronbach's Alpha

جدول ۲ ارزیابی پاسخگویان نسبت به عوامل ده گانه ذکر شده در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی

عوامل تأثیر گذار	ارزیابی	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین
اهداف آموزشی	فراوانی	۲	۳	۱۲	۱۳	۴۹	۴/۳۲
	درصد	۲/۵	۳/۸	۱۵/۲	۱۶/۵	۶۲	
برنامه آموزشی	فراوانی	۳	۳	۱۳	۱۴	۴۶	۴/۲۴
	درصد	۳/۸	۳/۸	۱۶/۵	۱۷/۷	۵۸/۲	
محتوای آموزشی	فراوانی	۳	۴	۱۴	۱۲	۴۶	۴/۱۹
	درصد	۳/۸	۵/۱	۱۷/۷	۱۵/۲	۵۸/۲	
شیوه تدریس	فراوانی	۲	۳	۱۳	۱۴	۴۷	۴/۲۷
	درصد	۲/۵	۳/۸	۱۶/۵	۱۷/۷	۵۹/۵	
ارزشیابی	فراوانی	۴	۴	۱۶	۱۳	۴۲	۴/۱۰
	درصد	۵/۱	۵/۱	۲۰/۳	۱۶/۵	۵۳/۲	
تخصص معلمان ورزش	فراوانی	۳	۳	۱۶	۱۳	۴۴	۴/۱۷
	درصد	۳/۸	۳/۸	۲۰/۳	۱۶/۵	۵۵/۷	
تخصص معلمان ورزش	فراوانی	۲	۳	۱۱	۱۲	۵۱	۴/۳۴
	درصد	۲/۵	۳/۸	۱۳/۹	۱۵/۲	۶۴/۶	
بودجه	فراوانی	۲	۲	۱۰	۱۴	۵۱	۴/۴۰
	درصد	۲/۵	۲/۵	۱۲/۷	۱۷/۷	۶۴/۶	
امکانات	فراوانی	۲	۳	۱۳	۱۴	۴۷	۴/۲۷
	درصد	۲/۵	۳/۸	۱۶/۵	۱۷/۷	۵۹/۵	
نگرش (مسئولان، دانش آموزان، معلمان)	فراوانی	۳	۴	۱۳	۱۴	۴۵	۴/۱۷
	درصد	۳/۸	۵/۱	۱۶/۵	۱۷/۷	۵۷	

بر اساس نتایج جدول بالا؛

۶/۳ درصد از پاسخگویان معتقدند، اهداف آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۵/۲ درصد در حد متوسط و ۷۸/۵ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۷/۶ درصد از پاسخگویان معتقدند، برنامه آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۶/۵ درصد در حد متوسط و ۷۵/۹ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۸/۹ درصد از پاسخگویان معتقدند، محتوای آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۷/۷ درصد در حد متوسط و ۷۳/۴ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۶/۳ درصد از پاسخگویان معتقدند، شیوه تدریس در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۶/۵ درصد در حد متوسط و ۷۷/۲ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۱۰/۲ درصد از پاسخگویان معتقدند، ارزشیابی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۲۰/۳ درصد در حد متوسط و ۶۹/۷ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۷/۶ درصد از پاسخگویان معتقدند، تخصص در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۲۰/۳ درصد در حد متوسط و ۷۲/۲ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۶/۳ درصد از پاسخگویان معتقدند، تجربه در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۳/۹ درصد در حد متوسط و ۷۹/۸ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۵ درصد از پاسخگویان معتقدند، بودجه در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۲/۷ درصد در حد متوسط و ۸۲/۳ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۶/۳ درصد از پاسخگویان معتقدند، امکانات آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۶/۵ درصد در حد متوسط و ۷۷/۲ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

۸/۹ درصد از پاسخگویان معتقدند، نگرش در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد کم و خیلی کم، ۱۶/۵ درصد در حد متوسط و ۷۴/۷ درصد در حد زیاد و خیلی زیاد تأثیر گذار است.

نتایج استنباطی

جدول شماره ۳ نتایج آزمون t تک نمونه ای، مقایسه میانگین با میانگین فرضی (m=۳) در عوامل تأثیرگذار

عوامل تأثیرگذار	میانگین فرضی	میانگین	انحراف معیار	t	df	سطح معناداری (Sig)
اهداف آموزشی	۳	۴/۳۲	۰/۵۹۰	۳۱/۲۳۵	۷۸	<۰/۰۰۰۵
برنامه آموزشی	۳	۴/۲۴	۰/۷۷۲	۲۵/۳۳۵	۷۸	<۰/۰۰۰۵
محتوای آموزشی	۳	۴/۱۹	۰/۷۰۹	۲۰/۷۵۱	۷۸	<۰/۰۰۰۵
شیوه تدریس	۳	۴/۲۷	۰/۶۶۶	۲۶/۶۶۷	۷۸	<۰/۰۰۰۵
ارزشیابی	۳	۴/۱۰	۰/۸۵۶	۱۱/۱۱۹	۷۸	<۰/۰۰۰۵
تخصص معلمان ورزش	۳	۴/۱۷	۰/۸۷۶	۱۸/۱۸۹	۷۸	<۰/۰۰۰۵
تجربه معلمان ورزش	۳	۴/۳۴	۰/۶۷۹	۳۲/۴۵۳	۷۸	<۰/۰۰۰۵
بودجه	۳	۴/۴۰	۰/۷۶۳	۳۹/۵۲۴	۷۸	<۰/۰۰۰۵
امکانات	۳	۴/۲۷	۰/۸۷۶	۲۶/۴۸۳	۷۸	<۰/۰۰۰۵
نگرش(مسئولان، دانش آموزان، معلمان)	۳	۴/۱۷	۰/۹۲۱	۱۸/۲۳۴	۷۸	<۰/۰۰۰۵

مطابق نتایج جدول شماره ۳، مقدار سطح معناداری در تمام عوامل برابر $<0/0005$ است و چون این مقدار کم تر از $0/01$ است، لذا تفاوت مشاهده شده از نظر آماری در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار است. به عبارت بهتر، پاسخ گویان معتقدند، عوامل ده گانه ی ذکر شده (۱- اهداف آموزشی، ۲- برنامه آموزشی، ۳- محتوای آموزشی، ۴- شیوه تدریس، ۵- ارزشیابی، ۶- تخصص، ۷- تجربه، ۸- بودجه، ۹- امکانات، ۱۰- نگرش) در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی در حد بالاتر از متوسط (زیاد) تأثیرگذار هستند.

سوال دوم پژوهش: اولویت بندی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی چگونه است؟

برای بررسی اولویت بندی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی از آزمون فرید من که رتبه بندی انجام می دهد، استفاده شد.

جدول ۲: نتایج آزمون فریدمن پیرامون رتبه بندی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی

آزمون فریدمن			رتبه	میانگین رتبه	شاخص ها عوامل تأثیرگذار
سطح معنی داری	درجه آزادی	کای اسکوئر			
۰/۰۰۱	۹	۲۵۱/۲۸	۶	۱/۹۵	اهداف آموزشی
			۵	۱/۹۶۲	برنامه آموزشی
			۹	۱/۸۹	محتوای آموزشی
			۸	۱/۹۲	شیوه ی تدریس
			۱۰	۱/۸۳	ارزشیابی
			۴	۱/۹۶۴	تخصص معلمان ورزش
			۷	۱/۹۳	تجربه معلمان ورزش
			۳	۱/۹۷	بودجه
			۱	۲/۰۰	امکانات
			۲	۱/۹۹	نگرش (مسئولان، دانش آموزان، معلمان)

مطابق نتایج جدول، مقدار سطح معناداری (ارزش یا مقدار p) برابر $0/0005 <$ است و چون این مقدار کمتر از $0/01$ است، لذا تفاوت مشاهده شده بین میانگین رتبه‌های عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی به درس تربیت بدنی از نظر آماری در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار است. به عبارت بهتر بین رتبه‌های عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی به درس تربیت بدنی تفاوت معناداری وجود دارد و میانگین رتبه‌ها یکسان نیست بلکه به ترتیب ذکر شده در جدول است.

سوال سوم پژوهش: آیا بین نظرات پاسخ‌گویان نسبت به عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی از نظر جنس تفاوت وجود دارد؟

جدول ۴ نتایج آزمون t مستقل عوامل تأثیرگذار کیفیت بخشی درس تربیت بدنی دوره ابتدایی از نظر جنس

عوامل تأثیرگذار	جنس	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	t	df	سطح معناداری
اهداف آموزشی	مرد	۳۹	۴/۳۷	۰/۵۸۶	۰/۹۲	۷۷	۰/۴۴۲
	زن	۴۰	۴/۳۹	۰/۶۱۲			
برنامه آموزشی	مرد	۳۹	۴/۲۱	۰/۸۱۲	-۱/۳۷	۷۷	۰/۴۳۱
	زن	۴۰	۴/۲۹	۰/۷۹۰			
محتوای آموزشی	مرد	۳۹	۴/۲۱	۰/۷۲۱	۱/۰۵	۷۷	۰/۷۷۵
	زن	۴۰	۴/۱۷	۰/۸۱۵			
شیوه تدریس	مرد	۳۹	۴/۲۵	۰/۷۲۲	-۰/۶۸	۷۷	۰/۶۸۷
	زن	۴۰	۴/۳۰	۰/۶۹۹			
ارزشیابی	مرد	۳۹	۴/۲۹	۰/۸۲۰	۱/۶۲	۷۷	۰/۰۱۲
	زن	۴۰	۴/۰۱	۰/۹۲۳			
تخصص	مرد	۳۹	۴/۲۱	۰/۸۸۹	۱/۸۶	۷۷	۰/۵۱۱
	زن	۴۰	۴/۱۴	۰/۷۵۸			
تجربه	مرد	۳۹	۴/۲۹	۰/۶۷۵	-۱/۲۴	۷۷	۰/۰۹۵
	زن	۴۰	۴/۴۰	۰/۷۴۲			
بودجه	مرد	۳۹	۴/۴۹	۰/۷۸۷	۱/۳۵	۷۷	۰/۰۸۹
	زن	۴۰	۴/۳۲	۰/۷۳۲			
امکانات	مرد	۳۹	۴/۳۲	۰/۸۲۵	۱/۴۸	۷۷	۰/۱۰۱
	زن	۴۰	۴/۲۰	۰/۹۲۱			
نگرش (مسئولان، دانش آموزان، معلمان)	مرد	۳۹	۴/۱۱	۰/۹۰۴	-۱/۶۵	۷۷	۰/۱۰۸
	زن	۴۰	۴/۲۴	۰/۸۵۲			

مطابق نتایج جدول بالا در تمام عوامل تأثیرگذار بجز ارزشیابی اختلاف مشاهده شده بین میانگین مردان و زنان معنادار نیست. زیرا در این عوامل، مقدار سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ است و در نتیجه در تمام عوامل مردان و زنان نظرات یکسانی ابراز نموده اند. اما در عامل ارزشیابی در عین حال اختلاف مشاهده شده بین میانگین مردان و زنان معنادار است. زیرا در این عامل، مقدار سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ است. به عبارت دیگر و با توجه به میانگین دو گروه، مردان تأثیر بیشتری برای مؤلفه ارزشیابی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی ابراز نموده اند.

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام این تحقیق ارزیابی عوامل موثر در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی و اولویت بندی این عوامل از دیدگاه معلمان تربیت بدنی بود. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش، اهداف آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. این یافته با برخی از نتایج تحقیق اشراقی (۱۳۸۶) مطابقت دارد. از آنجایی که در مدارس هدف، آموزش دانش آموزان می باشد داشتن اهداف آموزشی به دلیل نبود کتاب آموزشی درس تربیت بدنی نیاز اساسی محسوب می شود. داشتن اهداف برنامه ریزی شده در مدارس بسیار با اهمیت می باشد. در همین رابطه جارت (۲۰۰۶) نشان داد که رابطه معنی داری میان نیازهای دانش آموزان و اهداف برنامه ریزی شده از سوی معلمان وجود دارد.

یافته های این مطالعه نشان می دهد که از دیدگاه معلمان ورزش، برنامه آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. اصلاحاتی و همکاران (۱۳۸۱) و عوض زاده سامانی (۱۳۸۳) که عدم برنامه را از دلایل اجرای نامناسب درس تربیت بدنی می دانند، یافته های پژوهش حاضر را تأیید می کنند. اشراقی (۱۳۸۶) نیز در تحقیقی نشان داد که از نظر معلمان ورزش برنامه آموزشی در حد زیاد و خیلی زیاد در خصوص کیفیت بخشی به درس تربیت بدنی اثرگذار است. همچنین گاریسون (۲۰۰۱) عنوان می کند، به منظور تضمین آینده تربیت بدنی مدارس می بایست یک برنامه دقیق نگه دارنده، ویژه کیفیت تربیت بدنی در مدارس طراحی و توسعه پیدا کند. بروس (۲۰۰۱) نیز با مشارکت در تحقیقات کاربردی بیان می کند که زمان اختصاص یافته به آموزش تربیت بدنی باید افزایش یابد. در همین رابطه لیندا و بانویل (۲۰۰۶) برنامه آموزشی را در اثربخشی و کیفیت درس تربیت بدنی در مدارس مؤثر می دانند.

دیگر نتایج این مقاله حاکی از آن است که از دیدگاه معلمان ورزش، محتوای آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. در این زمینه داشتن کتاب که بر اساس محتوای آموزشی مورد نیاز تدوین شده باشد می تواند بسیار حیاتی باشد. در این راستا صانعی فرد و همکاران (۱۳۸۶) و خاوری و یوسفیان (۱۳۸۷) نشان دادند که تدوین کتاب درسی تربیت بدنی از ضروری ترین اقدامها برای بهبود وضعیت اجرای درس تربیت بدنی می باشد. برای تدوین کتاب درس تربیت بدنی می توان از متخصصانی که کتابهایی در این زمینه برای دانشجویان تدوین کرده اند مشورت گرفت و با تشکیل

یک تیم که دارای اعضای متخصص مختلف از جمله تربیت بدنی، روانشناسی کودک، جامعه‌شناسی و غیره باشد اقدام به جمع‌آوری محتوای آموزشی برای درس تربیت بدنی کرد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش، شیوه تدریس در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. این یافته با برخی از نتایج تحقیقات اشراقی (۱۳۸۶)، زندی و فراهانی (۱۳۸۷) و مهدی‌پور و همکاران (۱۳۸۸) مطابقت دارد.

تدوین یک کتاب برای مدارس تربیت بدنی و از سوی دیگر برگزاری دوره‌های مختلف جهت آموزش می‌تواند باعث وحدت رویه در بین معلمان باشد و همین امر باعث می‌شود که معلمان تربیت بدنیاز یک شیوه آموزش که در نوع خود می‌تواند بهترین شیوه باشد، استفاده نمایند.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش، تخصص معلمین در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. از جمله مواردی که باید مد نظر باشد استفاده از نیروهای متخصص در امر تربیت بدنی بویژه مدارس می‌باشد. در همین راستا ضرابیان (۱۳۸۴) و علی‌محمدی (۱۳۸۵) بیان می‌کنند که کمبود معلم متخصص یکی از مهمترین مشکلات عدم اجرای مطلوب درس تربیت بدنی می‌باشد. در همین رابطه صانعی‌فرد و همکاران (۱۳۸۶) و مهدی‌پور و همکاران (۱۳۸۸) داشتن معلمین متخصص ورزش را از جمله عواملی که تأثیر زیادی در بهینه سازی و افزایش کیفیت و کارایی درس تربیت بدنی دارد، می‌دانند. از سوی دیگر نیز باید به تعداد نیروهای متخصص نیز متناسب با تعداد دانش آموزان در مدارس باشد تا باعث آموزش مناسب از سوی متخصصین امر و یادگیری بهتر دانش آموزان شود. در همین رابطه هاردمن و مارشال^۱ کمبود در تعداد نیروی انسانی مناسب را از جمله عواملی می‌دانند که در ایجاد فاصله بین وضعیت تعیین شده و وضعیت اجرا شده درس تربیت بدنی در مدارس کشورهای جهان تأثیرگذار است. همچنین دانیل (۲۰۰۷)، کانستیل^۲ (۲۰۰۷)، بومن و کیمبال^۳ (۲۰۰۵) عقیده دارند که دانش ناکافی معلمین، اجرای ضعیف درس تربیت بدنی در مدارس را در پی دارد.

بر اساس یافته‌های این تحقیق به نظر می‌رسد که از دیدگاه معلمان ورزش، تجربه معلمین در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. تجربه معلم باعث می‌شود که شیوه مناسبی برای آموزش دانش آموزان مختلف به کار گیرد، این اقدام معلم می‌تواند نتایج مناسبی را در پی داشته باشد.

1. Hardman & Marshall

2. Coustible

3. Borman & Kimball

این یافته با تحقیق اشراقی (۱۳۸۶) که تجربه معلمان ورزش را عاملی مؤثر در کارایی و کیفیت بخشی درس تربیت بدنی می‌داند، مطابقت دارد. دارست و پنگرازی (۲۰۰۱) نیز معتقدند تجربه، دانش و آگاهی معلمان تربیت بدنی، موجب افزایش انگیزش آنها به آموزش و در نتیجه افزایش انگیزش شاگردان برآید می‌شود.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش، بودجه در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. از آنجایی که آموزش درس تربیت بدنی نیازمند داشتن وسایل و امکانات مناسب می‌باشد. لذا برای تهیه وسایل و امکانات لازم باید بودجه کافی در اختیار باشد تا بتوان لوازم مورد نیاز را تهیه کرد. در همین رابطه ضرابیان (۱۳۸۴) در تحقیقی نشان داد که از نظر بیشتر مسئولان، مشکل اساسی اجرای مطلوب درس تربیت بدنی در اولویت اول کمبود بودجه است. این یافته با تحقیقات افضل پور و همکاران (۱۳۸۶) و خاوری و یوسفیان (۱۳۸۷) که افزایش بودجه و سرانه ورزشی دانش آموزان را به منظور اجرای مطلوب و کیفی درس تربیت بدنی لازم می‌دانند، مطابقت دارد. از سوی دیگر نیز در برخی مواقع بودجه مصوب در تربیت بدنی مصروف جاهای دیگری می‌شود که به زعم مسبب ضروری تر از تربیت بدنی می‌باشد. در همین رابطه هاردمن و مارشال (۲۰۰۰) موانع مالی، انتقال منابع به موارد و جاهای دیگر به غیر از تربیت بدنی و منابع مادی ناکافی را از جمله عواملی می‌داند که در ایجاد فاصله بین وضعیت تعیین شده و وضعیت اجرا شده درس تربیت بدنی در مدارس کشورهای جهان تأثیر می‌گذارد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش، امکانات در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. این یافته با برخی از نتایج تحقیقات ضرابیان (۱۳۸۴) و علی محمدی (۱۳۸۵) که عدم وجود امکانات را از مهمترین عوامل اجرای مطلوب درس تربیت بدنی می‌دانند، مطابقت دارد. امکانات مناسب نرم افزاری و سخت افزاری باعث افزایش روحیه در معلمان برای آموزش بهتر به دانش آموزان می‌شود و از سوی دیگر امکانات مناسب انگیزه یادگیری را در بین دانش آموزان بالا می‌برد. در همین رابطه افضل پور و همکاران (۱۳۸۶)، ربیعی و صالحی (۱۳۸۶) بیان می‌دارند که وجود امکانات ورزشی در افزایش کیفیت و کارایی درس تربیت بدنی مؤثر می‌باشد. امکاناتی که در اختیار مدرسه قرار دارد باید در هنگام تدریس در اختیار معلم قرار گرفته تا بتواند از امکانات موجود بیشترین بهره را در اختیار دانش آموزان قرار دهد. لذا وجود امکاناتی که در اختیار معلم برای استفاده در هنگام تدریس قرار نگیرد باعث از دست رفتن روحیه و انگیزه در بین معلم و دانش آموزان خواهد

شد. در همین راستا تامپسون (۲۰۰۱) در تحقیق خود نشان دادند که از نظر معلم‌ها، دسترسی به تجهیزات و امکانات فرصت پیشرفت حرفه‌ای را به دانش‌آموزان می‌دهد. از سوی دیگر نیز بروس (۲۰۰۱) فضای ورزشی کافی را به منظور اجرای مطلوب درس تربیت بدنی برای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی لازم می‌داند.

همچنین یافته‌ها نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش، نگرش در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. این یافته با برخی از نتایج تحقیقات اشراقی (۱۳۸۶) و صانعی فرد و همکاران (۱۳۸۶) مطابقت دارد. آنها بیان می‌کنند نگرش از جمله عواملی است که در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی مؤثر است. اهمیت کم درس تربیت بدنی در جامعه از یک سو حاصل عدم توجه به سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه و از سوی دیگر عدم پرداختن افراد زیادی از جامعه به ورزش می‌باشد. در همی رابطه عوض زاده سامانی (۱۳۸۳) نیز عنوان می‌کند، مشکلات زیادی در درس تربیت بدنی در سطح کشور وجود دارد که از مهمترین آنها نگرش ضعیف به جایگاه تربیت بدنی در آموزش و پرورش است. همچنین هاردمن و مارشال (۲۰۰۰) اهمیت دادن کمتر به تربیت بدنی به طور عمومی در مدرسه را از جمله عواملی می‌داند که در ایجاد فاصله بین وضعیت تعیین شده و وضعیت اجرا شده درس تربیت بدنی در مدارس کشورهای جهان تأثیرگذار است. لذا برای تغییر نگرش افراد در جامعه نسبت به تربیت بدنی باید ضرورت ورزش را در زندگی افراد تشریح و گام‌هایی را برای آشنایی بیشتر افراد با تأثیرات ورزش در سلامت جسمانی و روانی افراد برداشت. از سوی دیگر با آشنایی افراد با تأثیرات ورزش باعث تمایل افراد برای فعالیت ورزشی و در نتیجه باعث وجود جامعه سالم خواهد شد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش ارزشیابی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثرگذار است. ارزشیابی از معلمین باعث تلاش بیشتر در آموزش به دانش‌آموزان خواهد شد. از سوی دیگر ارزشیابی باید به صورت کاملاً به دور از داوری شخصی و بر اساس دستورالعمل مربوطه انجام گیرد. در همین رابطه هاردمن و مارشال (۲۰۰۰) عدم ارزشیابی رسمی را از جمله عواملی می‌دانند که در ایجاد فاصله بین وضعیت تعیین شده و وضعیت اجرا شده درس تربیت بدنی در مدارس کشورهای جهان تأثیرگذار است.

نتایج تحقیق نشان داد که بین اولویت عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی به درس تربیت بدنی تفاوت معناداری وجود دارد، به طوری که اولویت عوامل اثرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی

از نظر معلمان ورزش به ترتیب عبارتند از: ۱- امکانات ۲- نگرش ۳- بودجه ۴- تخصص معلمان ورزش ۵- برنامه آموزشی ۶- اهداف آموزشی ۷- تجربه معلمان ورزش ۸- شیوه تدریس ۹- محتوای آموزشی ۱۰- ارزشیابی. این یافته با برخی از نتایج تحقیقات عوضزاده سامانی (۱۳۸۳)، ضرابیان (۱۳۸۴)، علی محمدی (۱۳۸۵)، اشراقی (۱۳۸۶) و صناعی فرد و همکاران (۱۳۸۶) مطابقت دارد. همواره باید تلاش کرد تا آموزش به دانش آموزان به بهترین نحو ممکن انجام گیرد. زمانی که قصد کیفیت بخشی به درس تربیت بدنی در مدارس را داشته باشیم باید از نظرات معلمان که در بتن کار هستند استفاده نماییم. همانطور که در این یافته نیز نشان داده شده است بیشترین تاثیر را امکانات موجود برای افزایش کیفیت درس تربیت بدنی را موجب می‌شود. لایحه این تنها عامل نمی باشد بطوریکه همه عوامل دهگانه ای که در تحقیق حاضر مورد بررسی قرار گرفت نشان از تاثیر همه عوامل دارد و لذا برای کیفیت بخشی تربیت بدنی باید همه عوامل را مد نظر قرار داد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که بین دیدگاه‌های معلمان ورزش زن و مرد در مورد ارزشیابی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی تفاوت معنی داری وجود دارد. بطوریکه مردان تأثیر بیشتری برای مؤلفه ارزشیابی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی تصور می‌نمایند. بنابراین می‌توان گفت معلمان ورزش مرد برای مقوله ارزشیابی بیشتر از زنان ارزش قایل هستند که می‌توان آن را به دقت نظر و اهمیت بیشتر این مؤلفه از دیدگاه آنان نسبت داد. این یافته با برخی از نتایج تحقیقات اشراقی (۱۳۸۶)، زندی و فراهانی (۱۳۸۷) که معتقدند ارزشیابی تاثیر بسزایی در بهینه سازی و افزایش کیفیت درس تربیت بدنی دارد، مطابقت دارد.

در پایان، با نتیجه‌گیری مباحث و مقایسه ی نتایج این تحقیق با تحقیقات مرور شده می‌توان چنین اظهار کرد که، مؤلفه‌های امکانات، تخصص معلمین ورزش، نگرش، بودجه، محتوای آموزشی، تجربه معلمین ورزش، اهداف آموزشی، شیوه تدریس، برنامه آموزشی و ارزشیابی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی در حد زیادی تاثیرگذار است و اجرای مطلوب و کیفی درس تربیت بدنی در مدارس نیازمند تجهیزات سخت افزاری (تأسیسات، سالن‌ها و وسایل) و تمهیدات نرم افزاری (غنی سازی محتوا و برنامه آموزشی) است تا این درس بتواند در تحقق اهداف آموزشی خود موفق باشد و ضمن تأمین سلامت جسمانی و روانی دانش آموزان با ایجاد زمینه‌های مساعد برای رشد و پرورش استعدادها بالقوه ی آنان، موجب پویایی و توسعه ی کشور گردد. این کار در دراز مدت باعث افزایش سلامت روحی و جسمانی افراد جامعه خواهد شد و از سوی دیگر باعث رشد همه جانبه ورزش کشور به

دلیل گرایش افراد زیادی به ورزش و به تبع استعدادیابی و در نتیجه شکوفایی فرد در ورزش خواهد شد. لذا پیشنهادات ذیل را برای کیفیت بخشی درس تربیت بدنی در مدارس پیشنهاد می‌گردد:

۱- تعامل و همکاری آموزش و پرورش با سایر ارگان‌های دولتی، غیردولتی و مرتبط با ورزش به خصوص سازمان تربیت بدنی بیشتر شود. البته این همکاری باید به گونه ای باشد که آموزش و پرورش از امکانات سازمان و سازمان از پتانسیل‌های موجود در این وزارتخانه استفاده کنند.

۲- برای گسترش امکانات و فضاهای ورزشی، از سوی وزارت آموزش و پرورش اقدام جدی به عمل آید و در طراحی و ساخت واحدهای آموزشی، فضای ورزشی مورد نیاز در نظر گرفته شود و سرانه ورزشی دانش آموزان از سوی وزارت آموزش و پرورش افزایش یابد.

۳- با توجه به ضرورت و اهمیت نقش نیروی انسانی در کیفی بخشی درس تربیت بدنی، از معلمان متخصص ورزش در مدارس بهره گیری شود.

۴- طراحی و تدوین کتاب درس تربیت بدنی از طرف دفتر تألیف و برنامه‌ریزی برای تدریس در مدارس انجام شود و ساعت درس تربیت بدنی جهت تأمین نیازهای حرکتی دانش آموزان از یک سو و آگاه شدن از دانش ورزشی در کلاس‌های تئوری از سوی دیگر افزایش یابد.

۵- برای ایجاد نگرش مطلوب نسبت به درس تربیت بدنی در اولیاء دانش آموزان، مسئولین و مدیران، سخنرانی‌های علمی- تخصصی در زمینه ورزش و آگاه شدن از شرایط جسمانی دانش آموزان برگزار شود.

۶- گردهمایی معلمان تربیت بدنی جهت بحث و تبادل نظر راجع به روش‌های تدریس خود در مدارس انجام شود.

کتابنامه

- اشراقی، امیر (۱۳۸۶). بررسی عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی به درس تربیت بدنی در مدارس متوسطه از دیدگاه معلمان ورزش شهرستان قزوین در سال ۱۳۸۶. (پایان نامه چاپ نشده کارشناسی ارشد). دانشگاه بوعلی سینا همدان.
- اصل سعیدی پور، سعید (۱۳۷۳). بررسی وضعیت تربیت بدنی در مدارس استان خوزستان، پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (چاپ نشده)، دانشگاه تربیت معلم تهران.
- اصلانخانی، محمد علی؛ فتحی واجارگاه، کوروش؛ قلعه نوعی، علی رضا (۱۳۸۱). مقایسه دیدگاه‌های مدیران، معلمان تربیت بدنی و دانش آموزان درباره جایگاه و وضعیت کمی و کیفی اجرای درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی و متوسطه. *فصلنامه حرکت*، شماره ۱۲.
- افضل پور، اسماعیل؛ زرنگ، محمود؛ خوشختی، جعفر (۱۳۸۶). ارزشیابی وضعیت اجرای درس تربیت بدنی در پایه‌های اول و دوم مدارس ابتدایی استان خراسان جنوبی. *فصلنامه پژوهش در علوم ورزشی*، سال چهارم، شماره ۴ (۱۶).
- بازرگان، عباس (۱۳۹۰/۱۴). ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، الگوها، فرایند عملیاتی). انتشارات سمت، چاپ اول.
- جوادی پور، محمد (۱۳۸۵). طراحی و اعتبار بخشی الگوی برنامه درسی تربیت بدنی در مدارس ابتدایی ایران (رساله چاپ نشده دکتری). دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم تهران.
- خاوری، لیلیا؛ یوسفیان، جواد (۱۳۸۷). بررسی وضعیت اجرای درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی و متوسطه استان یزد. *فصلنامه پژوهش در علوم ورزشی*، سال پنجم، شماره ۱ (۱۸).
- ذبیحی، اسماعیل (۱۳۸۴). مقایسه مشکلات مدیریت کلاس‌های تربیت بدنی در مدارس محروم و برخوردار از امکانات ورزشی (پایان نامه چاپ نشده کارشناسی ارشد). دانشگاه گیلان.
- ربیعی، محمد؛ صالحی، رضوان (۱۳۸۶). مقایسه نرخ‌های آموزشی و کیفیت آموزش و پرورش نمونه‌های برتر مدارس دولتی و غیر انتفاعی استان چهارمحال بختیاری. *فصلنامه نوآوری‌های آموزشی*، سال ششم، شماره ۱۹.
- رضوی، محمد حسین، روحانی، زهرا، قنبری فیروزآبادی، علیرضا. (۱۳۹۳). تحلیلی بر عوامل موثر در ارتقای جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس، *پژوهش نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*، سال دهم، ۱۹.
- رمضانی نژاد، رحیم (۱۳۸۵). نیاز سنجی درس تربیت بدنی در دوره‌های مختلف تحصیلی (ارائه الگو برای برنامه ریزی). طرح پژوهشی پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری.

- زندى، بهمن؛ فراهانى، ابوالفضل (۱۳۸۷). مطالعه تطبیقى وضعیت تربیت بدنى آموزش و پرورش در ایران با کشورهای آمریکا و کانادا. *دوفصلنامه علوم حرکتی و ورزش*، سال ششم، جلد دوم، ۶ (۱۲).
- شعبانى بهار، غلامرضا؛ عرفانى، نصرالله؛ بختيار، زهرا (۱۳۸۶). نظر سنجى و نیاز سنجى از دانش آموزان در خصوص درس تربیت بدنى در مدارس متوسطه شهرستان ملایر در سال تحصیلى ۸۴-۸۳. *فصلنامه حرکت*، شماره ۳۳.
- صانعى فرد، سکینه؛ کاشف، میرمحمد؛ محرم زاده، مهرداد (۱۳۸۶). بررسى و مقایسه اهمیت و وضعیت اجراى درس تربیت بدنى از دیدگاه مدیران و دبیران تربیت بدنى مدارس متوسطه دولتى شهرستان ارومیه. *پژوهش نامه علوم ورزشى*، سال سوم، ۶.
- ضرابیان، فروزان (۱۳۸۴). عوامل مؤثر بر توسعه درس تربیت بدنى در مدارس راهنمایى تهران (پایان نامه چاپ نشده کارشناسى ارشد). دانشگاه پیام نور تهران.
- على محمدى، حسین (۱۳۸۵). مقایسه نگرش مدیران، معلمان و والدین دانش آموزان نسبت به برنامه تربیت بدنى و ورزش در مدارس ابتدایى شهرستان اقلید، (پایان نامه چاپ نشده کارشناسى ارشد). دانشگاه تربیت معلم تهران.
- عوض زاده سامانى، سکینه (۱۳۸۳). بررسى مسائل و مشکلات موجود درس تربیت بدنى در سطح کشور و ارائه راهکارهاى کاربردى. *مجموعه مقالات چهارمین کنگره بین المللى علمى تربیت بدنى و تندرستى مدارس*. تهران، انتشارات دفتر تحقیقات و توسعه وزارت آموزش و پرورش.
- لطیفى، حجت الله (۱۳۷۲). بررسى و ارزشیابى درس تربیت بدنى در شهرستان دزفول، پایان نامه کارشناسى ارشد تربیت بدنى و علوم ورزشى (چاپ نشده)، دانشگاه تربیت مدرس تهران.
- مالکى گندمانى، غلامرضا (۱۳۸۱). بررسى مشکلات مدیریت کلاسهاى تربیت بدنى از دیدگاه معلمین (پایان نامه چاپ نشده کارشناسى ارشد). دانشگاه گیلان.
- محمدى، مجید، طهماسبى، فرشید، شاکرمى، زهرا، رستمى، محمد. (۱۳۹۴). تأثیر فعالیتهاى تربیت بدنى در مدارس بر رشد کمى و کیفى ضربه با پا در دانش آموزان پسر، *پژوهش نامه مدیریت ورزشى و رفتار حرکتى*، سال یازدهم، ۲۱. ۱۱۱-۱۱۸.
- معماری، ژاله، گلچین، الناز، اصغری جعفرآبادى، محمد. (۱۳۹۳). شناسایى ابعاد و تحلیل مدل مسیری ارزیابى درس تربیت بدنى در مدارس ابتدایى، *فناورى آموزش*، جلد ۹، شماره ۲، ۱۳۱-۱۴۲.
- مهدى پور، عبدالرحمن؛ شفیع نیا، پروانه؛ پرهام، غلامعلی؛ خانمحمدى، رحمت الله (۱۳۸۸). توصیف موانع اجراى روشهاى فعال تدریس تربیتبدنى از دیدگاه دبیران مرد و زن مدارس راهنمایى نواحى چهارگانه شهر اهواز. *فصلنامه پژوهش در علوم ورزشى*، سال ششم، شماره ۲ (۲۳).

نمازی زاده، مهدی. سلحشور، بهمن (۱۳۹۴). تربیت بدنی عمومی، تهران، انتشارات سمت.

Borman, G.D; Kimball, S.M. (2005). Teacher quality and educational equality: do teachers with higher standard-based evaluation ratings sclose student achievement gaps? *The Elementary School Journal* , 106 , 3-20.

Bruce, W. Deacon.(2001). Physical education curriculum review report. Ministry of Education, British Columbia.

Coustible, et al. (2007). An Immersion Professional Development Program in Environmental Science for In-service Elementary School Teachers. *Journal of Geoscience Education*, 55 (2), 72- 79.

Daniel, M. (2007). Teacher Training in Physical Education, *Analytic Teaching*, 16, (2).

Darst, P.W. & Pangrazi, R.P. (2001). *Dynamic Physical Education for Secondary School Students*. Pearson Ed, Inc. 4th Edition.

Garsion, M.D. (2001). Efficiency of physical activity programs in schools. Unpublished manuscript. February.

Hardman, Ken & Marshall, Joe.(2000). World- wide Survey of the state and status of school Physical Education. Summary of findings, *European Physical Education review*, Volume 6,(3) 203- 229.

Jarrett.O.S, Maxwell D.M, Dickerson C, Hoge P, Davies G, Yetley A. (2006). Impact of recess on classroom behavior: group effects and individual differences. *J Educ Res*. 92, 121-126.

Linda Rikard, G. & Banville, Dominique.(2006). High school student attitudes about physical education. *Sport, Education and Society*. Vol.11 (4), 385- 400.

Livington A. (1996). Redefining the role of physical activity courses in the preparation of physical education teaching professionals, *The Physical Educator* (5), 110- 114.

Mckenzie,etal,. (2004). Evaluation of a Two-Year Middle-School Physical Education Intervention:M-SPAN. *Official Journal of the American College of Sports Medicine*.

Ramezaninejad, Rahim. (2006). Need Assessment of Physical Education in Different Educational Periods (Providing a Programming Model). Research Project of Research Institute of Physical Education and Sport Sciences, Department of Science, Research and Technology. [Persian]

Taylor. (2007). Evaluation of an Elementary School Wellness Concept in Rural East Tennessee. Unpublished master's thesis, East Tennessee State University.

Thompson, Linda (2001). Faculty of physical education and recreation. Albert Physical education study (ALPES).

